

ИЗВЕШТАЈ О ОЦЕНИ ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ

ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

Презиме, име једног
родитеља и име
Датум и место рођења

Милојевић, Братислав, Марија
06. 05. 1989.године, Ниш

Основне студије

Универзитет
Факултет
Студијски програм
Звање
Година уписа
Година завршетка
Просечна оцена

Универзитет у Нишу
Правни факултет у Нишу
Основне академске студије права
Дипломирани правник
2008/2009
2012.
9,97

Мастер студије, магистарске студије

Универзитет
Факултет
Студијски програм
Звање
Година уписа
Година завршетка
Просечна оцена
Научна област
Наслов завршног рада

Универзитет У Нишу
Правни факултет у Нишу
Мастер академске студије права
Мастер правник
2012/2013
2014.
9.57
Међународно-правни модул
Процесна легитимација пред Европским судом за људска права

Докторске студије

Универзитет
Факултет
Студијски програм
Година уписа
Остварен број ЕСПБ бодова
Просечна оцена

Универзитет у Нишу
Правни факултет
Докторске академске студије права
2014/2015
147
9,00 (девет)

НАСЛОВ ТЕМЕ ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ

Наслов теме докторске
дисертације
Име и презиме ментора,
звање
Број и датум добијања
сагласности за тему
докторске дисертације

ПОЛОЖАЈ ОШТЕЋЕНОГ У КРИВИЧНОМ ПОСТУПКУ
Проф. Др Иван Илић
НСВ број 8/18-01-006/17-013 у Нишу, од 06.10.2017.године

ПРЕГЛЕД ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ

Број страна
Број поглавља
Број слика (шема, графикона)
Број табела
Број прилога

470
10
4
17
2

ПРИКАЗ НАУЧНИХ И СТРУЧНИХ РАДОВА КАНДИДАТА који садрже резултате истраживања у оквиру докторске дисертације

Р. бр.	Аутор-и, наслов, часопис, година, број волумена, странице	Категорија
	Милојевић, Марија. Посебно рањиве категорије жртава кривичних дела у српском праву, <i>Journal of Social Sciences</i> , ИССН 1821-3421, 2025. године, бр.1, свеска 17., стр. 55-71.	а
1	Ауторка се у раду бави темом посебно осетљивих жртава кривичног дела. Овој теми приступа из више угла: из угла теорије дефинишући појам посебно осетљивих жртава, затим, излажући међународне стандарде достигнуте у овој области, и на крају, анализирајући важећу регулативу у Републици Србији, уз осврт на предлог измена и допуна одредби Законика о кривичном поступку датим у Нацрту које се односе на посебно рањиве жртве. На крају, ауторка даје критички осврт на постојеће законодавство уз предлог измена закона де леге ференда у овој области, истичући и концептуални проблем увођења појма жртве у право Републике Србије где се кривичари традиционално користе појмом оштећеног у кривичном поступку.	M52
2	Милојевић Марија, Positive legal regulations and international standards on the rights of injured parties in criminal proceedings: On the way to reform, <i>Дипломатија и безбедност</i>, ИССН 2620-0333, 2025.године, вол.8, бр.1, стр. 195-228. У овом раду, ауторка препознаје потребу за поитпуним сагледавањем стварног положаја оштећеног, те у том циљу анализира права оштећеног која могу посредно произаћи из појединих одредби која регулишу исту или другу материју, као и судску праксу националних и међународних судова, и на крају достигнуте међународне стандарде у виду гарантованих права која се пружају оштећеним лицима. Конкретно, у раду се анализира право на правично суђење (право оштећеног на приступ суду, право на правичан поступак, као и право на суђење у разумном року) и право оштећеног да се са њим поступа са дужном пажњом, обликовано у пракси Европског суда за људска права, а материјализовано у бројним одредбама позитивног права Србије. Ауторка долази до закључка да на стварни положај оштећеног утиче и начин регулисања права на приватност, права на заштиту података о личности, као и права оштећеног у вези са извештавањем медија о току кривичног поступка. На тај начин, аутор пружа свеобухватан приказ положаја оштећеног у садашњем позитивном праву Србије, у ишчекивању измена Законика о кривичном поступку. Тренутни положај оштећеног није незадовољавајући, али је сугестија аутора да је ипак неопходно увођење додатних гаранција кроз посебан закон о положају оштећених и жртава кривичних дела, или макар кроз посебно поглавље у Законнику о кривичном поступку.	M52
3	Милојевић Марија, Положај оштећеног у правном систему Републике Србије: de lege lata и de lege ferenda, <i>Правни Хоризонти</i>, ИССН 2620-1674, 2025.године, година VIII, бр. 10, стр. 189-206. Положај оштећеног у кривичном поступку детерминисан је корпусом права и обавеза садржаним у Законнику о кривичном поступку. Излажући појам оштећеног лица, теоријски и нормативно, ауторка рада износи недоумице и дилеме које постоје приликом дефинисања појма оштећеног, са освртом на решење предложено у Нацрту Закона о изменама и допунама Законика о кривичном поступку. У овом раду врши се анализа позитивноправних одредби о положају оштећеног као и предложених измена Законика о кривичном поступку које се тичу оштећеног уз напомену о степену остварења међународноправних стандарда у овој области. Аутор у закључку даје своја запажања и смернице о положају оштећеног de lege ferenda.	M53
4	Милојевић, Марија, Придруживање оштећеног кривичном гоњењу, <i>Зборник радова Правног факултета Универзитета у Крагујевцу</i>, Крагујевац: Правни факултет Универзитета, Институт за правне и друштвене науке, Поглавље у монографији, ISBN: 978-86-7623-154-6, 2025.године, стр. 289-305. Рад анализира институт „придруживања кривичном гоњењу“ оштећеног у кривичном поступку, који није предвиђен Закоником о кривичном поступку, али се у пракси редовно примењује. Ауторка истражује да ли ова изјава има правно дејство, какве последице производи и у којем се односу налази према другим процесним средствима оштећеног – супсидијарној и приватној тужби, предлогу за кривично гоњење и имовинскоправном захтеву. Поређењем са страним системима, нарочито француским правом које познаје институт „придруженог тужоца“, закључује се да у српском праву не постоји могућност паралелног постојања два овлашћена тужоца. Изјава оштећеног о придруживању нема процесноправно утемељење, али се у пракси често позитивно тумачи – као израз интереса за наставак поступка или као изјава која може утицати на одмеравање казне окривљеном. Истраживање спроведено у јавним тужилаштвима и судовима показало је да већина тужилаца и судија сматра да ова изјава има значај углавном при процени олакшавајућих и отежавајућих околности. Ауторка закључује да је институција придруживања кривичном гоњењу сувишна и нелегитимна, те предлаже да се	M44

њено постављање оштећеном у пракси укине, а тумачење њеног значаја замени применом постојећих, законом уређених института.

НАПОМЕНА: уколико је кандидат објавио више од 3 рада, додати нове редове у овај део документа

ИСПУЊЕНОСТ УСЛОВА ЗА ОДБРАНУ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Кандидат испуњава услове за оцену и одбрану докторске дисертације који су предвиђени Законом о високом образовању, Статутом Универзитета и Статутом Факултета.

ДА НЕ

Тема докторске дисертације је из уже кривично-правне научне области, за коју је Факултет матичан (чл. 9 и 10 Статута Правног факултета у Нишу). Кандидаткиња је положила све испите и испунила све друге обавезе предвиђене студијским програмом докторских академских студија права, полагањем испита на докторским студијама остварио је укупну просечну оцену 9,00 (девет), објавила је више од три научна чланка из уже научне области из које је тема докторске дисертације од којих су три са листе одговарајућег министарства надлежног за научноистраживачку делатност – чиме је испунила услове прописане чланом 20 Правилника о докторским академским студијама права Правног факултета у Нишу. Стога се може закључити да је кандидаткиња испунила све услове предвиђене важећим прописима.

ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Кратак опис појединих делова дисертације (до 500 речи)

Дисертација је подељена у десет поглавља, укључујући увод и закључак.

У Уводу, аутор образлаже зашто је положај оштећеног у кривичном поступку важно научно и друштвено питање. Истиче да је оштећени маргинализован, нарочито након Законика о кривичном поступку из 2011. године. Дефинише предмет, циљеве, методологију и хипотезе истраживања.

У другом поглављу које носи назив „Теоријски појам оштећеног“, разматра се ко су кривичнопроцесни субјекти и где се оштећени уклапа у традиционално устројство кривичног поступка. Анализира се разлика између појмова „оштећени“ и „жртва“ кривичног дела, као и однос са појмовима материјалног кривичног права. У трећој глави, приказује се развој положаја оштећеног кроз различите modele кривичног поступка (акузаторски, инквизиторски, мешовити). Посебно се анализира развој у српском праву од 19. века до данас.

У четвртој глави која носи назив „Међународни стандарди заштите оштећеног у кривичном поступку“ обрађују се документи УН, Савета Европе, Европске конвенције и ЕУ. Истиче се да међународни стандарди теже јачању права жртава, али да Србија још увек не примењује те стандарде у пуној мери.

У петој глави дај је упоредноправни преглед положаја оштећеног у Немачкој, Италији, Француској, Енглеској, САД и државама бивше Југославије. Упоредује се колико оштећени има утицаја на ток и исход кривичног поступка у различитим системима.

У шестом поглављу анализира се положај оштећеног у кривичном поступку Србије тако што се детаљно обрађују права и дужности оштећеног: као сведока, супсидијарног и приватног тужиоца, носиоца имовинскоправног захтева и лица са предлогом за гоњење.

У седмој глави улога оштећеног приказана је динамично- кроз фазе кривичног поступка.

Приказује се улога оштећеног у предистражном поступку, истрази, главном претресу, жалбеном поступку и посебним поступцима. Посебно се критикује слаб положај оштећеног код примене начела опортунитета према окривљеном и код споразума о признању кривичног дела.

Како би се компетирало свеобухватно разматрање положаја оштећеног у кривичном поступку, глава Осам користи криминолошки и виктимолошки приступ у анализи положаја оштећеног у који је исти доведен извршењем кривичног дела. У том циљу, разматра се појам ресторативне правде, секундарна виктимизација и положај посебно осетљивих жртава (код кривичних дела насиље у породици, трговина људима). Истиче се потреба за бољом заштитом жртава.

Глава Девет садржи приказ резултата емпиријског истраживања у пракси. Подаци показују да оштећени ретко користе своја права нпр. могућност супсидијарне тужбе, да средства која су им додељена у циљу заштите њиховог легитимних интереса не дају оптималне резултате нпр. приговор, као и да се имовинскоправни захтев најчешће ипак остварује у парници иако постоји законска могућност да о њему буде одлучено у оквиру кривичног поступка.

Закључак је подељен на два дела- у односу на постављене хипотезе и у односу на предлоге законских измена *de lege ferenda* ради јачања права жртава и спречавања секундарне виктимизације. У првом делу закључка потврђују се постављене хипотезе о погоршању положаја оштећеног; потврђено је и да се оштећени ретко јавља у улози супсидијарног тужиоца, да се ретко налази у улози приватног тужиоца и да своје право на остваривање имовинскоправног захтева врло ретко остварује у кривичном поступку иако за то има основа. Шта више, може се рећи да је приступ оштећеног суду уопштено доведен у питање, посебно имајући у виду успешност приговора оштећеног.

ВРЕДНОВАЊЕ РЕЗУЛТАТА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Ниво остваривања постављених циљева из пријаве докторске дисертације (до 200 речи)

Постављени циљеви докторске дисертације у великој мери су остварени. Основни циљ – свеобухватна анализа положаја оштећеног у кривичном поступку Републике Србије – реализован је кроз теоријско,

нормативно, историјско, упоредноправно и емпиријско истраживање. Рад је пружио јасан увид у права и дужности оштећеног, његову улогу у различитим фазама кривичног поступка, као и утицај међународних стандарда на национално законодавство. Емпиријски део истраживања омогућио је проверу опште и посебних хипотеза и потврдио да је положај оштећеног након доношења Законика о кривичном поступку из 2011. године ослабљен у односу на ранија решења. Такође, остварен је циљ идентификовања кључних проблема у пракси, као што су ограничена процесна овлашћења оштећеног, ретка примена супсидијарне и приватне тужбе, као и слаба ефикасност остваривања имовинскоправног захтева. Коначно, рад је понудио конкретне *de lege ferenda* предлоге усмерене на јачање процесноправног положаја оштећеног и спречавање секундарне виктимизације, чиме је у потпуности испуњена научна и практична сврха истраживања.

Вредновање значаја и научног доприноса резултата дисертације (до 200 речи)

Резултати ове докторске дисертације имају значајан научни и друштвени допринос у области кривичног процесног права. Рад пружа систематизован и интердисциплинарни приказ положаја оштећеног у кривичном поступку, повезујући нормативну анализу са историјским, упоредноправним и виктимолошким аспектима, што представља оригиналан и свеобухватан приступ овој теми у домаћој правној науци. Посебан научни допринос огледа се у емпиријском истраживању спроведеном у судовима и јавним тужилаштвима у Србији, које је пружило поуздане податке о стварном положају оштећеног у пракси, а не само у нормативном оквиру. На тај начин, рад је превазишао искључиво теоријску анализу и допринео разумевању јаза између законских гаранција и њихове примене. Дисертација такође доприноси развоју научне мисли кроз критичку анализу Законика о кривичном поступку из 2011. године и указивање на његове последице по права оштећеног. Предложена *de lege ferenda* решења имају практичну вредност за унапређење законодавства и судске праксе, као и за јачање заштите жртава и спречавање секундарне виктимизације, чиме рад има трајан значај за правну теорију и праксу.

Оцена самосталности научног рада кандидата (до 100 речи)

Докторска дисертација је у целини урађена у складу са пројектом које је одобрило Научно-стручно веће за друштвено-хуманистичке науке Универзитета у Нишу. Систематика рада логички је постављена и спаја обрађене теме у једну кохерентну целину, те јој се, као оригиналној не могу упутити неке озбиљније критике. Приликом обраде теме коришћена је одговарајућа научна апаратура, а саму дисертацију одликује систематичност, свеобухватност и егзактност у закључивању. Докторанд користи и коректно интерпретира досадашња истраживања и солидно прикупљену правну грађу, а мисли и идеје других аутора коректно цитира. Оригинално постављена структура рада која се огледа у свеобухватном приказу ове тематике, обим тематских целина које се односе на положај оштећеног, специфична тумачења позитивног права, спроведено емпиријско истраживање као и изведени закључци, нова аргументација и нови предлози за унапређење постојеће регулативе, увршћују докторску дисертацију у самостални научни рад.

ЗАКЉУЧАК (до 100 речи)

Узимајући у обзир изречену позитивну оцену систематике и научне заснованости дисертације, њену свеобухватност, прихваћена теоријска гледишта на којима се темељи процесноправна дескрипција и експланација положаја оштећеног у кривичном поступку, као и валидну аргументацију изведених закључака, може се сматрати да докторска дисертација задовољава све научне критеријуме и да представља самостални научни рад докторанда.

Једногласна је оцена Комисије да урађена докторска дисертација „Положај оштећеног у кривичном поступку“, кандидаткиње Марије Милојевић, представља оригинални научни рад и допринос науци кривичног процесног права, те са задовољством предлаже Наставно-научном већу да прихвати овај извештај и одобри јавну одбрану докторске дисертације.

КОМИСИЈА

Број одлуке НСВ Универзитета у Нишу о
именовању Комисије

818-01-12/25-31

Датум именовања Комисије

04. 12. 2025.

Р. бр.

Име и презиме, звање

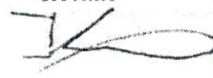
Потпис

Проф. др Саша Кнежевић

председник

1. право

Правни факултет Универзитета у Нишу

Проф. др Иван Илић

ментор, члан

2. право

Правни факултет Универзитета у Нишу

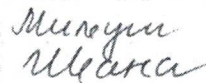

Доцент др Ивана Миљуш

члан

3. право

Правни факултет Универзитета у Београду

Датум и место:

Ниш, 12. јануар 2026.